

Slava Tabi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 37.

V Ptuj v nedeljo dne 14. septembra 1913.

XIV. letnik.

„Štajerčevi“ kmetijski koledar 1914 izšel bode kmalu.

Letos bode velik in v vsakem oziru izboren. Bode bogato vsebino leposlovnega, znanstvenega, gospodarskega in splošno praktičnega gradiva. Cena mu bode zopet le

60 vin., s pošto pa 70 vin.

Kdor si hoče ta izvrstni koledar nabaviti, naj se takoj nanj naroči. Najbolje, ako pošlje denar takoj v gotovem ali pa v pisemni obliki. Kdor naroči ali kupi 10 koledarjev, dobi enega zastonj.

Prijatelji, širite koledar, naročajte ga, priporočajte ga prijateljem in znancem!

Skrajni čas je tudi za inzeriranje v koledarju!

Zaloga koledarja.

V šolo!

V mladih srčicah dece že vlada tisti vesel, radni nemir, ki nas je vse prešinil, ko smo se pripravljali za vstop v šolo. Najsladkejši, a dema najboljši, je ta duševni nemir in pravo leto, ko grozi mlademu bitju prvo razočanje, prva čeprav le par uric na dan trajajoča ločitev od mamice, prvo omejevanje napram vslednji neomejeni prostosti. Pa tudi za mlado dečo je konec počitnic in začetek novega leta velevažen. Nove knjige, drug učni, nove domišljije in hitro pozabljene obljube, novo leto! Ni čuda, da kipi mlada duša dece razkošju in da pričakuje začetek šolskega leta ravno istim veseljem, kakor je pričakovalo pred dvema mesecema konec leta in začetek počitnic. Ni čuda, kajti mladi duh hrepeni vedno novem, neznanem, nerazodetem.

Srečni otrok, ki ima tako pametne stariše varuhe, kateri razumejo njegovo dušo in njeno hrepenenje! Žal da tega ni povsod vedno opaziti. So stariši, ki proklinjajo začetek šolskega leta, ker jim prinaša vse mogoče muhe, nove knjige, zvezke, obleko, ker jim odnese otroško, čeprav malo in šipko, a vendar dobrodošlo delavsko moč. Verjemo, da je današnjih slabih gospodarskih razmerah vsaka taka vredna in da si kmet ne more držati tu blavec, dekel, pastirjev, težakov, — verjemo to! In vendar naj bi stariši na noben način ne kratili deci možnost šolskega poduka. Kajti vse, skoraj vse, kar morejo stariši danes svoji deci zapustiti, je — znanje, je tisto „premoženje“, ki je nosi človek v glavi, ki se

ne da menjati, ki je pa vendar najizdatnejši kapital ter se najbolje obrestuje. Pa so tudi stariši, ki hočejo iz svojega otroka učenjaka napraviti, še predno zna ta otrok dobro od slabega razločevati. Ti domišljavi stariši si sami sebi laskajo, ako pripisujejo svojim otrokom vse mogoče ter nemogoče lastnosti in zmožnosti. Predno zna otrok še čitati in pisati, pusté ga že muziko ali kak tuji jezik ali bogve kakšno drugo neumnost učiti. Ti stariši pač ne vedo, da na ta način izmučijo in izčrpajo otroško dušo, da vzamejo deci vso veselje in da postane iz takega od domišljavih starišev pokvarjenega otroka bitje, ki zna vse in nič, ki je v vseh ozirih polovičarsko, ki se ne da v trdem življenjskem boju za obstanek porabiti ter mora ob ulici kakor pohojena rožica poginiti. So tudi stariši, ki smatrajo že kar naprej učitelja za sovražnika njih otroka. Ako kaznuje učitelj takega hudobnega otroka, že ga stariši doma cerkljajo in zagovarjajo, psujejo učitelja, ja gredo celo v šolo in pričnejo nevtemeljeni prepričevali učiteljem, ki se težko trudi, da bi iz nezrele dece kaj vrednega vstvaril. Taki stariši, ki dajejo v svoji opični „ljubezni“ itak živahnim otrokom potuho, škodujejo svoji deci več, nego bi ji zamogli škodovati pravi sovražniki.

Take in še druge vrste starišev imamo, čeprav se tudi med gotovimi učitelji nahajajo posamezni ljudje, katerim bi človek skoraj ne zaupal niti psička v vzgojo. Ali proti slabim, surovim, nezmožnim učiteljem se človek lahko na ta ali oni način brani, — proti neumnosti in hudomušnosti gotovih starišev pa ni mogoče ničesar storiti. Taki stariši imajo nesrečo svojih otrok na lastni vesti!

Prične se torej zopet novo šolsko leto. Slovensko-prvaški listi klerikalne kakor narodnjaške smeri smatrajo potrebnim, da ob tej priložnosti zopet kričijo: Ne pošiljajte svojih otrok v nemške šole! Smešno kričanje slepih in gluhih fanatikov, ki se menda resnice bojijo! Nemške šole v naših krajih prav nič ne lovijo otrok in jih ne vabijo po kričeči reklami. Kajti te nemške šole so večinoma itak prenapolnjene in imajo premalo prostora ter razredov. Žalostno, da morajo slovenske šole s kričečo judovsko reklamo, s hujskarijo raz prižniti in v spovednicah, s plakati in časopisjem polniti svoje prostore. Veste, kje je vzrok, slavna gospoda prvaška? Slovensko ljudstvo v prav dobro, da brez nemščine ne more izhajati, da mora svojo dečo v tem svetovnem jeziku izuriti, kajti le na ta način si bode boljši kruh služila.

Kdor ima priliko, pamet v glavi, ljubezen in skrb za svojo dečo, ta jo bode pošiljal vkljub vsej hujskariji — v nemško šolo!

Politični pregled.

Politični položaj je zopet do skrajnosti napet in dela vladi hude pregrevance. Mašina noče teči! Zdaj se kregajo glede jesenskega zasedanja državne zbornice. Res, ako ne dobimo enkrat močne in odločne vlade, ki bode vsa nasprotja pogladila in v red spravila, mora priti do poloma. Gospodarstvo je vsled teh političnih zmešnjav in kupčij itak dovolj zanemarjeno!

Poklicanje rekrutov. Rekrute se sklicé letos za 7., nadomestne rezerviste za 9. oktobra; enoletni prostovoljci pa morajo že 1. oktobra priti. Kakor lani se bode tudi letos vse asantirane ljudi poklicalo in „abritano.“ To „abritanje“ nadomestnih rezervistov traja 10 tednov. Letošnji nadomestni rezervisti bodejo morali naprej služiti, medtem ko bodejo lanski nad. rezervisti v neaktivno stanje prestavljeni.

Kontrolnih zborov letos ne bode, kakor poročajo uradni listi.

Nesreča pri manevrih. Pri končnih manevrih v sv. Petru na Krasu bil je nadomestni rezervist 26. deželnoobrambenega polka Johan Kaiser iz Ribnice (okraj Slov. Gradec) z ostri strelom ranjen. Prepeljali so nesrečnega v ljubljansko bolnišnico, kjer je umrl. Krogla je bila zadela Kaiserja v trebuh in mu je predrila črevesje. Pokojnik zapušča vdovo in troje neprekrbljenih otrok.

Nosilne živali za strelivo vpeljele se bodejo v jeseni pri naši infanteriji. Vsaka kompagnija dobila bode eno tako žival. Z municijskimi vozovi se namreč vojaštvu ne more povsod slediti. Temu bode nova uredba odpomogla.

Umrl je v Rimu kardinal Vives y Tuto, eden največjih in najvplivnejših svetovalcev papeža. Bil je španske narodnosti.

Na Balkanu se ni nič posebnega novega pojavilo. Pogajanja med Bulgarijo in Turčijo nadaljuje se prav uspešno in je pričakovati kmalu končne rešitve. Bulgarski zastopniki so jako popustljivi in so že izjavili, da bode Turčija Kirk-Kilissee obdržala. Za mesto Adrianopol samo se Bulgari še branijo, pa jim menda ne bode mnogo pomagalo, ker Turki na noben način nočejo odnehati. Za Bulgarijo bode najbolje, ako si skuša vsaj gospodarskih privilegov dobiti. Ostalo, politično in državno moč, ne bode več dosegla. Revščina in beda pa je povsod velikanška. Ne samo v Bulgariji, marveč tudi v državah zmagovalcev zavladala je lakota. Dolgo, dolgo bode trajalo, predno se izbriše sledove balkanskih bojev.

V vzhodni Aziji pripravljajo se resni dogodki. Zadnja poročila pravijo celo, da je Japonska mobilizirala in da hoče naskočiti republiko Kitajsko, ki se nahaja v velikih

Smešno cen, nepoplačen poskus!

Tvegajte 12 vinarjev za nakup zavoja pralnega izvlečka „Ženska hvala“! Namočite z njim perilo čez noč! Čudite se prihodnje jutro, kako lahko in brez truda Vam je treba s Schichtovim milom in toplo vodo, le izplakniti nesnago brez vsakega napora.

